

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 26. april 2007 truffet vedtak i

- Sak nr:** 15/07 (arkivnr: 200700214-21)
- Saken gjelder:** Klage fra advokat A på vegne av C på sorenskriver B ved X tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)
Jon Høyland
Rita Sletner
Frode Sulland
Inger Lise Gjørsv
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2
- Vedtak:** Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak mot sorenskriver B.

Innledning:

Ved brev av 30. januar 2007 har advokat A, på vegne av C, inngitt klage på sorenskriver B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt sorenskriver B, som ved brev av 16. februar og 3. april 2007 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra advokat D. Klagen er supplert ved brev av 26. mars 2007 og 19. april 2007. Embetsleder ved X tingrett, sorenskriver E, er orientert om klagen, og har avgitt uttalelse den 28. februar 2007.

Saksframstilling:

Den 28. november 2006 holdt X tingrett rettsmøte i sak om midlertidig forføyning. Dommer i saken var sorenskriver B. Saksøkers prosessfullmektig var advokat A. Motpartens prosessfullmektig var advokat D.

Sorenskriver B avsa kjennelse i saken den 15. desember 2006.

Klager - advokat A - har i hovedsak vist til følgende:

Sorenskriver B var forutinntatt i sin administrasjon av saken. Han grep flere ganger inn under saksøkerens innledningsforedrag ved å uttrykke uenighet i forhold til sakens faktiske og rettslige sider, slik de ble fremstilt i innledningsforedraget. Saksøkte innledningsforedrag forløp imidlertid uten avbrytelser. Saksøkerne fant dette svært frustrerende.

Under partsavhøret overtok sorenskriveren utspørringen. Saksøkerne opplevde sin partsforklaring som om de var tiltalt i en straffesak. F's partsforklaring ble i betydelig grad preget av holdningen som ble vist fra sorenskriveren. Hun følte at hennes troverdighet ble trukket i tvil ut fra spørsmålsstillingen og måten det hele ble lagt opp på. Det ble etablert diskusjoner og påstander mellom sorenskriveren og parten hvor sorenskriver B notorisk forsøkte å latterliggjøre partens utsagn gjennom bemerkninger og kroppsspråk.

Sorenskriverens avhør av saksøkte, gikk usedvanlig glatt og greit. Klager hadde forberedt spørsmål til saksøkte, men ble avbrutt av sorenskriveren. Ved fire anledninger under avbrytelsene, satte sorenskriveren seg vel til rette i stolen, påtok seg et selvtilfreds smil mens han skuet bort på saksøkte og nærmest ventet på applaus.

Da klager, under prosedyren, tok opp spørsmålet om saksomkostninger, ble han avbrutt av sorenskriveren, med spørsmål om hvorfor han tok opp dette nå. Klager bemerket at saksøkte prosessfullmektig tok opp dette i sitt innledningsforedrag, og at klager senere ikke hadde hatt ordet til bemerkninger.

Han har prosedert i over 60 % av alle underrettsinstanser i Norge, samt i samtlige lagmannsretter og i Høyesterett. Han har aldri opplevd en så usaklig administrasjon av en rettsforhandling. Den atmosfære sorenskriveren skapte under forhandlingene var fullstendig utålelig og må reageres mot.

I tillegg til klagen av 26. mars 2007, presiserte advokat A at han ikke kan hevde at sorenskriver B forsøkte å latterliggjøre saksøker, men at hun *opplevde* det slik.

Det er med veldig ulyst at klagen er sendt. Klager har kjent sorenskriver B helt fra de var barn. Han ser at en henvendelse fra sorenskriveren til ham om å tiltre en ikke utlyst stilling ved hans advokatkontor, og som ble avslått, kan ha medvirket til den endrede opptreden fra sorenskriveren. Det vises til sorenskriverens opptreden i annen sak hvor han var prosessfullmektig.

Innklagede - sorenskriver B - har i hovedsak vist til følgende:

Han vil konsentrere uttalelsen sin om det som skjedde under rettsmøtet idet angrepet på den trufne avgjørelse ligger utenfor det som er gjenstand for klage.

Etter tvistemålsloven § 113 er det dommeren som først spør partene med mindre dette overlates til prosessfullmektigene. Han spør som regel alltid partene først. Hans avbrytelser under innledningsforedraget til advokat A, og hans spørsmål til partene, var forankret i de faktiske og rettslige spørsmål saken reiste.

Det er ikke riktig at han under utspørringen forsøkte å latterliggjøre F eller at han behandlet henne respektløst.

Han vet ikke hva advokat A bygger på når han uttaler at han under partsforklaringen til saksøkerne var selvtilfreds og ventet seg applaus fra saksøkte. Dette har ikke rot i virkeligheten. Han er som dommer bevisst på å opptre nøytralt i forhold til sakens parter og ikke la sitt syn på saken komme til uttrykk under forhandlingene.

Han vet ikke hva advokat A sikter til når han tar opp at han på slutten av sin prosedyre tok opp spørsmål knyttet til saksomkostningene. I den aktuelle saken sendte partene inn omkostningsoppgaver i etterkant av rettsmøtet.

Det er ikke riktig at han har rettet noen henvendelse til advokat A om å få arbeide ved hans advokatkontor. Under et privat selskap for noen år siden, uttalte han spøkefullt til advokat A at dersom han trengte en dyktig advokat og kunne betale god lønn, kunne han kontakte ham. Ut fra sammenhengen måtte det fremstå som åpenbart at dette ikke var alvorlig ment, og det ble heller ikke tatt opp i ettertid.

Prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak uttalt følgende:

Han stiller seg helt uforstående til at sorenskriver B skal ha vært usaklig eller at hans opptreden skal ha påført klientene til advokat A et rettstap. Etter hans oppfatning hadde sorenskriver B en god og aktiv prosessledelse og viste god innsikt i både sakens faktiske og rettslige sider. Han utførte sin dommergjerning upartisk og på en måte som inngir alminnelig tillit og respekt for domstolen. Han var saklig og høflig i sin fremtoning.

Begge prosessfullmektigene ble avbrutt under innledningsforedragene. At advokat A ble avbrutt mer enn hva tilfellet er for ham selv, skyldes dels manglende struktur på innledningsforedraget, dels manglende substans for kravet. Dette gjelder også under krysseksaminasjonen av saksøkte.

Han tar sterk avstand fra anførselene om at sorenskriver B skal ha forsøkt å latterliggjøre saksøker, enten dette var ved bemerkning eller kroppsspråk.

Han tar også sterk avstand fra anførselen om at sorenskriveren skal ha ventet på en sterk applaus fra saksøkte på grunn av partisk holdning. Anførselen har ingen ting med de faktiske forhold å gjøre.

Klagen fremstår etter dette som åpenbart ubegrunnet.

Embetsleder - sorenskriver E – har i hovedsak uttalt følgende:

Han ser ikke behov for å avgi supplerende bemerkninger til hva angår den konkrete saken.

Sorenskriver B var tidligere sorenskriver ved Y tingrett. Denne tingretten ble, sammen med Z tingrett, slått sammen til X tingrett. Sorenskriver B påtar seg dømmende oppgaver tilsvarende stillingsandel på 50 % ved X tingrett etter avtale med DA.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

Klagen knytter seg delvis til sorenskriver B's prosessledelse under rettsmøtet til behandling av begjæringen om midlertidig forføyning. Advokat A har blant annet vist til at han ble avbrutt gjentatte ganger av sorenskriveren under innledningsforedraget, og at han også ble avbrutt under utspørringen av saksøkte. Klager anfører at sorenskriver B var partisk og usaklig i sin prosessledelse.

En dommer skal utføre sin dommergjerning upartisk og på en måte som inngir alminnelig tillit og respekt. I kravet til upartiskhet ligger at både parter, prosessfullmektiger og øvrige aktører har krav på tilbørlig respekt, og at dommeren skal være objektiv og nøytral i sin fremtreden, spørsmålsstilling og behandling av aktører og parter.

Utvalget vil først bemerke at det er beklagelig at advokat A, og hans klienter i den angjeldende saken, opplevde sorenskriver B som partisk og usaklig til fordel for saksøkte under rettsmøtet.

Utvalget legger til grunn ut fra uttalelsene i saken, at sorenskriver B avbrøt advokat A oftere enn han avbrøt saksøktes prosessfullmektig. Videre legger utvalget til grunn at sorenskriveren fremstod som mer aktiv under saksøkers partsforklaring enn under saksøktes partsforklaring. Utvalget vil imidlertid bemerke at dommeren har rett og plikt til å styre forhandlingene. Dommeren skal blant annet påse at saken konsentreres om det rettslig relevante, og at forhandlingene foregår i de riktige former. Dommeren har rett til å avbryte både advokater, parter og vitner dersom han eller hun mener at forklaringen er irrelevant i forhold til det saken gjelder, at det er unødvendige gjentakelser eller andre forhold som gjør det nødvendig å gripe inn.

Tilsynsutvalget finner det ikke tilstrekkelig godtgjort at avbrytelsene fra sorenskriver B var partisk motivert, eller motivert ut fra andre usaklige hensyn. Utvalget finner det heller ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at sorenskriver B for øvrig fremstod som partisk eller usaklig under rettsmøtet.

Utvalget har etter dette ikke funnet noe grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak mot sorenskriver B.